

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoPr/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222210880
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Miková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7222210880.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Mikovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Dany Popovičovej v spore žalobkyne: A. A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX/X, D. B. E., zastúpená Advokátskou kanceláriou - F. G., s. r. o., Za Šestnástkou 17, Spišská Nová ves, IČO: 50 663 160 proti žalovanému: Obec Iľiašovce, Iľiašovce 231, IČO: 003329185, zastúpenému JUDr. Daša Bajanová s.r.o., Starosaská 3, Spišská Nová Ves, o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľky školy a určenie, že žalobkyni funkcia riaditeľky školy naďalej trvá, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 24. októbra 2023 č.k. K2-10Cpr/6/2022-112

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa domáhala určenia, že jej odvolanie z funkcie riaditeľky základnej školy žalovaného na základe odvolacieho dekrétu zo 17.8.2022 je neplatné a súčasne žiadala určiť, že jej funkcia riaditeľky Základnej školy v Iľiašovciach trvá. Súd mal preukázať, že žalobkyňa bola dekrétom z 21.8.2019 menovaná do funkcie riaditeľky školy s účinnosťou od 1.9.2019 na 5-ročné obdobie do 31.8.2024 na základe výsledkov výberového konania v zmysle § 3 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve (ďalej „zákon č. 596/2003 Z.z.“). Súd konštatoval, že postavenie žalobkyne sa týkalo výkonu prác vo verejnom záujme, na ktorý pomer so žalovaným sa vzťahoval tiež zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce (ZP) v zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z.z., keď zriaďovateľ s vymenovaným riaditeľom uzatvára na dobu funkčného obdobia aj pracovnú zmluvu s náležitosťami vymedzenými ZP. Mal zistiť, že pracovnoprávny vzťah bol založený medzi stranami sporu pracovnou zmluvou s účinnosťou od 1.9.2019 na dobu neurčitú na pracovnú pozíciu učiteľky. Poukázal na to, že podľa súdnej judikatúry, zastávanie funkcie riaditeľa školy a zotrvanie v nej počas celého funkčného obdobia sa nepovažuje za nárok vyplývajúci z pracovnoprávneho vzťahu, teda ani odvolanie z funkcie riaditeľa školy nie je právnym úkonom vyplývajúcim z pracovnoprávneho vzťahu, preto sa platnosť odvolania posudzuje len v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie skúmajúc procesnú prípustnosť žaloby podľa § 137 písm. d/ a c/ Civilného sporového poriadku (CSP) konštatoval, že v prípade žalobného petitu o určenie neplatnosti odvolania ide o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP, u ktorého právna úprava trvá na preukázaní naliehavého právneho záujmu, keď nie je prípustné zmiešavanie tohto typu žalôb so žalobami o určenie práva podľa § 137 písm. c/ CSP. Uviedol, že žalobkyňa netvrdila a ani súd nezistil také ustanovenia, ktoré by žalobkyni umožňovalo obrátiť sa na súd so žalobou o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa školy podľa § 137 písm. d/ CSP, preto žalobu v tejto časti pre nedostatok naliehavého právneho záujmu zamietol. Súčasne považoval za procesne prípustnú žalobu o určenie, že funkcia riaditeľa ďalej trvá, ktorú hodnotil ako žalobu podľa § 137 písm. c/ CSP o určení práva, ktorá v sebe

konzumuje aj žalobkyňou napádanú neplatnosť odvolania z funkcie. Vychádzajúc zo zákonnej úpravy, že uzavretie pracovnej zmluvy bolo výsledkom vymenovania žalobkyne do funkcie riaditeľky, ktorý pracovný pomer medzi stranami sporu po odvolaní žalobkyne z funkcie riaditeľky síce naďalej trval, ale napokon skončil 31.8.2023 dohodou na žiadosť žalobkyne, súd uzavrel, že žalobkyňa stratila právny záujem na rozhodnutí súdu o trvaní jej funkcie riaditeľky školy. Súd konštatoval, že funkcia riaditeľa školy a pracovný pomer riaditeľa školy sú samostatné právne vzťahy navzájom previazané. Odvolaním z funkcie riaditeľa pracovný pomer dohodnutý súbežne s vymenovaním nezaniká a dôvody pre zánik pracovného pomeru sú dané Zákonníkom práce. Pokiaľ žalobkyňa ukončila pracovný pomer, potvrdila, že nemá záujem pre žalovaného pracovať, napriek v jej žalobe tvrdenému záujmu pokračovať vo funkcii riaditeľky. Nakoľko pracovný pomer bol dôsledkom jej vymenovania do funkcie a je s ním nerozlučne spätý, ukončenie pracovného pomeru spôsobilo u žalobkyne aj zánik naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe, ktorý tu existoval len počas trvania pracovného pomeru medzi stranami sporu. Z uvedeného dôvodu konštatoval absenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne na rozhodnutí o určení práva v zmysle § 137 písm. c/ CSP. Napriek uvedenému záveru, ktorý odôvodňoval zamietnutie žaloby, zaoberal sa aj argumentáciou žalobkyne o dôvodoch neplatnosti odvolania z funkcie, skúmajúc hmotnoprávne predpoklady platnosti odvolania riaditeľky z funkcie v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR 7Cdo/108/2019, v ktorom bola riešená otázka platnosti odvolania riaditeľa zriaďovateľom školy na návrh Rady školy, tak ako tomu bolo aj v prípade žalobkyne.

2. Žalobkyňa tvrdila neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľky školy listom žalovaného ako zriaďovateľa z 17.8.2022, na základe návrhu Rady školy pri ZŠ Iľiašovce z 10.8.2022 pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť právneho úkonu i nedostatok závažnosti porušených povinností riaditeľky školy. Zastávala názor, že dôvody odvolania sú vymedzené len veľmi všeobecne bez konkretizovania skutkových okolností na ktorých sa zakladajú, nie zrejmé, porušenia akej normy sa žalobkyňa mala dopustiť, a či toto porušenie dosahuje intenzitu závažného porušenia povinností žalobkyne, len ktoré by mohlo zakladať jej odvolanie z funkcie. Vytýkala tiež žalovanému, že neuviedol zákonnú normu podľa ktorej postupoval. Súd z obsahu listiny o odvolaní zistil, že žalobkyňa bola odvolaná z funkcie s účinnosťou od 22.8.2022 na základe návrhu Rady školy pri ZŠ Iľiašovce z 10.8.2022, dôvodom ktorého návrhu boli tri písomné sťažnosti pedagogických zamestnancov na riaditeľku, organizačné a pedagogické zlyhania pri riadení školy, nedostatočná komunikácia s rodičmi žiakov, pedagogickými a nepedagogickými zamestnancami a so zriaďovateľom základnej školy, ako aj klesajúci počet žiakov v škole a demotivácia rodičov prihlásiť dieťa na štúdium na základnej škole. V listine o odvolaní bolo uvedené, že zriaďovateľ školy po preskúmaní dôvodov s návrhom rady školy súhlasí. Listina o odvolaní bola doručená žalobkyňi 19.8.2022. Z výsluchu sporových strán, sťažnosti H. I., zápisnice zo stretnutia zamestnancov školy a Rady školy z 25.4.2022, zápisnice z mimoriadneho stretnutia Rady školy z 10.8.2022 a návrhu Rady školy pri ZŠ Iľiašovce mal preukázanú zákonnosť postupu žalovaného pri odvolaní žalobkyne z funkcie riaditeľky a reálnu existenciu dôvodov prezentovaných v návrhu na odvolanie, teda že išlo o okolnosti dlhodobého charakteru týkajúce sa prístupu žalobkyne k riadeniu školy. Zápisnica zo zasadnutia Rady školy z 25.4.2022 potvrdzovala nielen existenciu sťažnosti zamestnancov, ale aj výhrady členov Rady školy voči správaniu sa riaditeľky, k fungovaniu školy pod jej vedením, ktoré v konečnom dôsledku viedli k návrhu na jej odvolanie. Boli predstreté tri písomné sťažnosti pedagogických zamestnancov A. J., H. I., C. A., kedy aj samotná žalobkyňa pripustila chyby v komunikácii, s ktorými sťažnosťami bola žalobkyňa aj oboznámená. Pokiaľ sa žalobkyňa nezúčastnila priamo zasadnutia školy 10.8.2022, na ktorom bol návrh na odvolanie predložený, súd vychádzajúc zo zákonnej úpravy odvolania riaditeľa nehodnotil to ako okolnosť zakladajúcu neplatnosť odvolania či jeho nezákonnosť, keďže rozhodnutie Rady školy bolo prijaté ako rozhodnutie samosprávneho a kolektívneho orgánu a prítomnosť žalobkyne i žalovaného bola bez právneho významu pri podaní takéhoto návrhu. Súd konštatoval, že boli splnené predpoklady odvolania žalobkyne z funkcie v zmysle § 3 ods. 8 písm. a/ zákona č. 596/2003 Z.z., keďže odvolanie z funkcie obsahovalo vymedzenie zákonného postupu, podľa ktorého sa riaditeľ odvoláva tj, že sa tak deje na návrh rady školy, boli vymedzené dôvody, pre ktoré bol taký návrh podaný, čo spĺňa požiadavku zrozumiteľnosti a určitosti právneho úkonu to vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 7Cdo/108/2019. Tento v zmienenom rozhodnutí konštatoval, že odvolanie z funkcie je jednostranný právny úkon, ktorý prejav vôle smeruje k zániku práv, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom vôle spájajú a pre jeho určitosť a zrozumiteľnosť sa vyžaduje, aby v ňom bola uvedená funkcia, z ktorej sa zamestnanec odvoláva, deň, ktorým sa z nej odvoláva, žiadne z ustanovení však už nevyžaduje vymedzenie dôvodov, pre ktoré je z funkcie odvolaný. Sankciou neplatnosti pre nedodržanie obsahových náležitostí môže byť právny úkon postihnutý len vtedy, ak to vyslovene stanovuje zákon. Pre formálnu platnosť odvolania z funkcie riaditeľa školy na návrh

Rady školy sa nevyžaduje uvedenie dôvodov odvolania. V tomto súd nadviazal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/235/2011, zdôrazňujúc, že pre platnosť úkonu je postačujúca určitosť a zrozumiteľnosť faktov, ktorých naplnenie je dané ustanovením zákona. Súd preto uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala, aby v texte listiny o odvolaní absentovali akékoľvek zákonom vyžadované náležitosti. Nebolo významné, či a akých porušení povinností riaditeľky sa žalobkyňa dopustila. Súd konštatoval zachovanie postupu predpokladaného zákonom v zmysle § 24 zákona č. 596/2003 Z.z., že návrh na odvolanie Rady školy bol predložený zriaďovateľovi s odôvodnením ako to vyžadovala zákonná úprava. Zo zápisnice zo zasadnutia z 10.8.2022, predmetom ktorého bolo prerokovanie návrhu na odvolanie riaditeľky A. B., vyplýva, že tento návrh bol prijatý nadpolovičnou väčšinou všetkých členov rady, bolo už na úvahe zriaďovateľa, či dôvody prezentované Radou školy v návrhu na odvolanie odôvodňujú alebo neodôvodňujú odvolanie riaditeľa školy z funkcie. Zriaďovateľ tento návrh akceptoval, čo vymedzil i v odvolacom dekréte. Súd zdôraznil, že nemožno opomenúť postavenie Rady školy ako samosprávneho orgánu, ktorý zohráva významnú úlohu aj v procese menovania riaditeľa, keď limituje zriaďovateľa pri jeho výbere, zároveň zastrešuje zamestnancov školy, poskytuje priestor pre rodičov detí, ktoré školu navštevujú. Ďalšie dokazovanie vo veci súd nevykonal s poukazom na zásadu hospodárnosti, keďže všetky rozhodujúce skutočnosti už zistil doposiaľ vykonaným dokazovaním. O náhrade trov konania rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP, priznajúc žalovanej plnú náhradu vzniknutých trov, keď nezistil dôvody pre aplikáciu § 257 CSP.

3. Proti rozsudku podala žalobkyňa odvolanie, v ktorom podľa jeho obsahu uplatnila odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovala rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť mu spor na ďalšie konanie a nové rozhodnutie uplatňujúci si vzniknutú náhradu trov.

4. Podľa odvolateľky súd jej prípad hodnotil formalisticky, neberúc do úvahy, že dekrét o odvolaní predstavuje individuálny správny akt, ktorý musí byť preskúmateľný súdom, a teda musí obsahovať dôvody, z ktorých zriaďovateľ vychádza. Zastávala názor, že v prípade fakultatívnych dôvodov odvolania, keď zriaďovateľ môže odvolať riaditeľa školy, čo je i prípad v danej veci, musia existovať na odvolanie dôvody závažného charakteru, inak by zriaďovateľ mohol riaditeľa odvolať kedykoľvek, s čím zákon neuvažuje, lebo odvolanie z funkcie nie je a nemôže byť prejavom svojvoľie zriaďovateľa.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu zdôraznil, že žalobkyňa sama ukončila pracovný pomer dohodou podľa § 60 Zákonníka práce dňom 31.8.2023, teda jej žaloba je už len z tohto dôvodu neopodstatnená. Poukázal tiež na to, že súd sa napriek tomu vysporiadal so všetkými ňou tvrdými dôvodmi neplatného odvolania z funkcie. Z dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa si bola vedomá pochybení v komunikácii a pri riadení školy, pritom súd ani nemal dôvod sa samotnými skutkovými dôvodmi odvolania zaoberať, čo jednoznačne vyplýva znenia zákona č. 596/2003 Z.z., keď je na vôli zriaďovateľa, či na základe odôvodneného návrhu Rady školy riaditeľa z funkcie odvolá. S ohľadom na charakter zistených sťažností na žalobkyňu a ďalšie dôvody súvisiace s chodom školy sa zriaďovateľ rozhodol pre zákonom predvídaný postup a o odvolaní žalobkyne rozhodol v súlade so zákonom.

6. Iné vyjadrenia v odvolacom konaní strany nedoručili.

7. Krajský súd v Košiciach po kladnom posúdení prípustnosti a včasnosti podaného opravného prostriedku subjektom, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods. 1,2 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a prijal záver, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 15. mája 2024 v pojednávacej miestnosti č. dv. 210 na II. poschodí Krajského súdu v Košiciach, miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zhode s § 219 ods. 3 CSP.

9. Pokiaľ aj súd nesprávne právne vyhodnotil existenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne na rozhodnutí o neplatnosti odvolania, vzhľadom na absenciu dôvodov neplatnosti odvolania žalobkyne z funkcie, ktoré zistenia súdu sú založené na správne ustálenom skutkovom stave veci, ktoré podriadil pod zodpovedajúcu zákonnú úpravu, ktorú aj správne interpretoval, tento jeho záver nemal vplyv na

vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozsudku, ktorý bol preto v celom rozsahu potvrdený v súlade s § 387 ods. 1 CSP.

10. Súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne rozlišoval funkčný vzťah žalobkyne ako riaditeľky školy a jej pracovnoprávny vzťah ku škole, ktoré majú odlišný právny režim (porovnaj NS SR 8Cdo/140/2019). Vymenovaním žalobkyne do funkcie riaditeľa školy s ňou bola dohodnutá na dobu funkčného obdobia tiež pracovnoprávna zmluva. Pokiaľ došlo k zániku jej funkcie riaditeľky, nedošlo k zániku jej pracovnoprávneho vzťahu, ktorý bol ukončený až vzájomnou dohodou ku 31.8.2023. Za danej situácie bol správny záver súdu prvej inštancie, že pokiaľ sa žalobkyňa dovoľavala rozhodnutia, že jej funkcia riaditeľky trvá, aj keď dobrovoľne ukončila pracovný pomer, s ktorým je výkon tejto funkcie spojený, nemá na požadovanom rozhodnutí súdu naliehavý právny záujem, čo napokon v odvolaní ani nespochybnila. Nesprávne však súd vyhodnotil otázku existencie naliehavého právneho záujmu na rozhodnutí o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa školy.

11. Súdnou judikatúrou bolo ustálené, že odvolanie z funkcie riaditeľa školy nemá povahu individuálneho správneho aktu, ale svojim charakterom je právnym úkonom zriaďovateľa školy voči riaditeľovi preto spadá do právomoci všeobecného súdnictva (pozri Najvyšší súd SR sp.zn. 5Cdo 133/2011 zo dňa 29.10.2012, sp.zn. 6MCdo/3/2015 zo dňa 24.2.2016, sp.zn.4Sžo/27/2016 zo dňa 6.6.2017). Na účely konania podľa § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 bolo tiež súdnou praxou ustálené, že na rozhodnutí súdu o určení neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy je daný naliehavý právny záujem (pozri Najvyšší súd SR sp.zn. 2Cdo 178/2004 z 28.2.2005, 5Cdo 235/2007 z 25.2.2009, 5Cdo 235/2011 z 18.9.2012). Z uvedeného možno na účely aktuálnej rozhodovacej činnosti podľa procesných noriem účinných od 1.7.2016 vyvodiť, že niet dôvodu požadovať, aby neplatnosť odvolania bola posudzovaná iba ako predbežná otázka v konaní o plnenie (napr. mzdové nároky, nemajetková ujma, a pod.), keďže nedošlo k žiadnej zmene v hmotnoprávných otázkach upravujúcich odvolanie z funkcie riaditeľa školy.

12. Pre vyhodnotenie procesnej prípustnosti žaloby je potrebné vziať na zreteľ účel právnej úpravy (formulovaný zákonodarcom tiež v dôvodovej správe k § 137 CSP) ako i základné princípy, na ktorých spočíva poskytovanie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov strán sporu v konaní pred súdom. Princípy spravodlivosti a právnej istoty reflektujú na taký ústavne konformný výklad právnych noriem, ktorý vylučuje, aby súd odprel prejednať a rozhodnúť vec, ktorá patrí do jeho právomoci.

13. Pokiaľ nie je konštatovaná neplatnosť odvolania riaditeľa školy z funkcie, je potrebné vychádzať z predpokladu, že toto odvolanie je platné. V konaní o neplatnosť odvolania z funkcie sa posudzuje, či boli naplnené podmienky vyžadované zákonom, ktorý záver súdu o platnosti, či neplatnosti odvolania je záväzný aj pre prípadné ďalšie konanie o žalobe na plnenie (náhrady škody, nemajetková ujma,...). Rozhodnutie o (ne)platnosti právneho úkonu odvolania má priamy dopad na právne postavenie odvolaného aj v ďalších vzťahoch, i keď to nemusí nutne znamenať, že sa opätovne ujme výkonu funkcie riaditeľa (napr. preto, že doba na ktorú bol do funkcie vymenovaný sa skončí skôr ako súdny spor, alebo funkciu riaditeľa vykonáva na základe výsledkov výberového konania už iná osoba). Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 596/03 Z.z., len ten, kto nebol odvolaný podľa § 3 ods. 7 písm. a/ až c/, a e/ alebo podľa § 3 ods. 8 zákona č. 596/03 Z.z. sa môže zúčastniť výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa školy. Splnenie uvedenej podmienky môže ten kandidát, ktorý bol v minulosti z vyššie uvedených dôvodov neoprávnené odvolaný z funkcie riaditeľa, preukázať práve rozhodnutím súdu o neplatnosti odvolania. Žaloba o učenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa nie je preto samoučelná, či nadbytočná, ale naopak odstraňuje stav právnej neistoty tak v postavení žalobcu, ako aj vo vzájomných vzťahoch strán sporu. Výsledok sporu o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa, je základom na posudzovanie dôvodnosti akýchkoľvek čiastkových nárokov, ktoré by v súvislosti s neplatným odvolaním mohli vzniknúť ako následky v oblasti pracovného, osobného, či spoločenského života odvolaného.

14. Ako bolo vyššie konštatované, súdna judikatúra sa za účinnosti procesnej úpravy účinnej do 30.6.2016 ustálila na názore, že na rozhodnutí o neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa mal odvolaný právny záujem, tj predpokladalo sa meritórne rozhodnutie o tomto právnom úkone, a posudzovanie platnosti odvolania nemalo len povahu predbežnej otázky, ktorá by sa riešila až v konaní o plnenie. Zohľadňujúc uvedené ako aj zásady výkladu procesných noriem (ČL. 3, Čl. 4 CSP), keď niet pochyb, že zámerom zákonodarcu ani podľa novej procesnej úpravy účinnej od 1.7.2016 nebolo odopretie prístupu k súdu a spravodlivosti, je potrebné žalobu žalobkyne považovať za procesne prípustný druh žaloby

„sui generis“. Existenciu inej žaloby než vymedzenej § 137 písm. a/ až c/ CSP, predpokladá aj právna úprava, ktorá druhy žaloby vymedzila len príkladmo, používajúc výraz „najmä“.

15. Napokon na závere, že na konaní o neplatnosť z odvolania z funkcie riaditeľa školy má v zásade žalobca vždy naliehavý právny záujem vychádzal Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí 5Cdo/4/2020, v ktorom konštatoval, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti odvolania z funkcie je daný v zásade vždy, nie je však vylúčené, že v určitých prípadoch môžu existovať špecifické okolnosti, ktoré existenciu takéhoto naliehavého právneho záujmu vylúčia. Za situácie, keď žiadna právna norma nelimituje dobu uplatnenia tohto práva, takou okolnosťou nie je fakt, že predmetná funkcia je už obsadená alebo k podaniu žaloby došlo až po určitej dobe od odvolania z funkcie.

16. Súd prvej inštancie sa v kontexte vyššie uvedeného záveru odvolacieho súdu o danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom rozhodnutí súdu o neplatnosti odvolania z funkcie, vecne zaoberal platnosťou odvolania, reflektujúc na obsah zákonnej úpravy odvolania riaditeľa na návrh Rady školy.

17. Podľa § 3 ods. 8 písm. a/ zákona č. 596/2003 Z.z. zriaďovateľ môže odvolať riaditeľa aj na návrh rady školy (§ 24 ods. 5 písm. c/).

18. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. rada školy, obecná školská rada a územná školská rada sú iniciatívne a poradné samosprávne orgány, ktoré vyjadrujú a presadzujú verejné záujmy a záujmy žiakov, rodičov, pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Plnia funkciu verejnej kontroly, posudzujú a vyjadrujú sa k činnosti škôl, školských zariadení, orgánov miestnej štátnej správy, orgánov obcí a samosprávnych krajov z pohľadu školskej problematiky.

19. Podľa § 24 ods. 5 písm. c/ zákona č. 596/2003 Z. z. rada školy predkladá návrh na odvolanie riaditeľa alebo sa vyjadruje k návrhu na odvolanie riaditeľa; návrh na odvolanie riaditeľa predkladá vždy s odôvodnením.

20. Ako správne ustálil súd prvej inštancie, prejav vôle zriaďovateľa odvolať žalobkyňu z funkcie riaditeľky školy nie je v zmysle vyššie cit. zákonnej úpravy ničím limitovaný okrem návrhu Rady školy, ktorý návrh musí byť odôvodnený. Právna úprava z hľadiska formálnych náležitostí nevyžaduje pre platnosť odvolania špecifikovanie dôvodov, či právnych noriem porušených riaditeľom, ale z hľadiska zákonnosti, určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu postačuje uvedenie subjektov úkonu, dátumu odvolania, a fakt, že sa tak deje na základe návrhu rady školy. V prejednávanej veci pritom listina o odvolaní obsahovala navyše aj dôvody, pre ktoré Rada školy takýto návrh podala, ktoré dôvody zriaďovateľ akceptoval. Zriaďovateľ zodpovedá za riadny chod školských zariadení v jeho pôsobnosti, a teda je aj v súlade so zákonom, aby bolo v jeho výlučnej kompetencie rozhodnutie o tom, či radou školy vytýkané pochybenia pri výkone funkcie riaditeľa sú opodstatnené a predstavujú z pohľadu zriaďovateľa školy také skutočnosti, ktoré bránia ďalšiemu riadnemu chodu školského zariadenia a odôvodňujú ukončenie funkcie riaditeľa. V prejednávanej veci nebolo zistené, aby boli porušené ustanovenia zákona vymedzujúce postup pri odvolaní riaditeľa. Súd sa tiež zaoberal skúmaním toho, či nedošlo k zásahu do práva žalobkyne svojvoľne, účelovo, teda v rozpore s princípmi spravodlivosti a dobrých mravov, keď vykonaným dokazovaním bol preukázaný opak, teda že pri posudzovaní dôvodov odvolania vymedzených radou školy zriaďovateľ zohľadnil opakované sťažnosti pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy, nevhodnú, či nedostatočnú komunikáciu so zamestnancami a rodičmi, ktoré vo svojom súhrne boli tiež predmetom prejednávania so žalobkyňou na zasadnutí dňa 25.4.2022, ako aj obsahom mimoriadneho stretnutia z 10.8.2022, na ktorom bolo odhlasované nadpolovičnou väčšinou zástupcov Rady školy podanie návrhu na jej odvolanie z funkcie. Odvolacie námietky žalobkyne o formalistickom posudzovaní jej žaloby sú preto neopodstatnené, vychádzajúc z nesprávnych premís, že ide o individuálny správny akt. Prejav vôle zriaďovateľa pri ukončení výkonu funkcie žalobkyne však medzi správne akty nepatrí, nakoľko nie je výsledkom správneho konania, a jeho náležitosti možno posudzovať len skrz špeciálnej právnej úpravy § 3 zákona č. 596/2003 Z.z. o predpokladoch odvolania a všeobecnej právnej úpravy o určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu a jeho súladu s dobrými mravmi a zákonom podľa § 3, § 37 OZ. V uvedenom prípade úkon odvolania žalobkyne spĺňal všetky formálne a hmotnoprávne predpoklady stanovené zákonom, preto je platný. Závažnosť porušenia je vždy na vyhodnotení zriaďovateľa školy, čo nemožno považovať za prejav svojvôle, ale za vzájomný rešpektujúci vzťah medzi zriaďovateľom a samosprávnym orgánom školy - radou školy, kde zriaďovateľ po zvážení dôvodov, pre ktoré tento samosprávny orgán taký postup voči riaditeľovi navrhol, zväží,

či pristúpi k ukončeniu funkcie doterajšieho riaditeľa v záujme zabezpečenia riadneho ekonomického, hospodárskeho i pedagogického chodu školy v súlade s predstavami zriaďovateľa, reflektujúc na mienku samosprávneho orgánu, ktorý sa v podstatnej miere podieľa na vytváraní obrazu školy i jej fungovaní. Skutočnosť, že žalobkyňa sa cítila subjektívne dotknutá, či nedocenená, nemá vplyv na zákonnosť jej odvolania z funkcie riaditeľky. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo zo správnej interpretácie a aplikácie právnych noriem na posudzovaný právny vzťah, čo do existencie a zákonnosti postupu pri ukončení funkcie žalobkyne ako riaditeľky školy jej odvolaním na základe návrhu Rady školy, preto bolo ako vecne správne potvrdené. Zákonu zodpovedajúcim spôsobom súd rozhodol tiež o náhrade trov medzi sporovými stranami, vychádzajúc zo zodpovednosti strán za procesný výsledok konania v súlade s § 255 ods. 1 CSP.

21. Pri rozhodnutí o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd vychádzal z § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď procesne neúspešnej odvolateľke právo na náhradu trov nepatrí a tieto je povinná v plnom rozsahu nahradiť žalovanému.

22. Rozhodnutie prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).